

FÓIA DIECESANĂ.

Organ al Eparchiei gr. or. rom. a Caransebeșului.

Apare odată în săptămână: DUMINECA.

Prețul Abonamentului :		Prețul inserțiunilor :	Correspondențele sânt a se adresa redacțiunii „FÓIA DIECESANĂ“; érá baniî de prenumerațiune și inserțiuni la Tipografa diecesană în Caransebeș.
Pentru Austro-Ungaria pe an . . .	5 fl. — cr.	Pentru publicațiunî oficióse, concurse, edicté etc. tipárite de 3 orî, dacá conțin până la 150 cuvinte 3 fl., până la 200 cuvinte 4 fl., de aci în sus 5 fl.	
„ „ „ pe $\frac{1}{3}$ an . . .	2 „ 50 „		
„ România și străinătate pe an . . .	14 franci		
„ „ „ „ pe $\frac{1}{3}$ an . . .	7 „		

Cuprinsul: Ordinațiune consistorială în contra timbrării informațiunilor familiare. — Spicuirî istorice. Resbelul lui Traian cu Parthii. (Continuare). — Higiena. Gimnastica contra cocoșării (gheboșiei). — Din literatura poporală. Feciorul cel voinic. (Poveste). — Varietăți. — Bibliografie. — Edict. — Concurse.

Nr. 948 B. ex 1889.

Prea Onoratelor oficii protopresbiterale! Onorată preoțime parochială!

Înaltul Ministeriu de culte și de instrucțiunea publică ne recercă sub 3. Octombro a. c. Nr. 38.529 ca să se aducă din nou la cunoștiunța preoțimei parochiale, ca purtătoare de matricule, următoarea

Publicațiune:

Din indemnul indoelilor ivite în cauza timbrării *informațiunilor familiare*, pentru orientarea jurisdicțiunilor, judecătorilor și preoțimei compunătoare de aceste informațiuni, se declară, că pe informațiunile familiare după legile finanțiale, are a se pune *timbru de 50 cr. de atâtea orî*, câte casuri de botez (nascere), cununii seu înmormentări se cuprind în informațiunea respectivă.

I. Scutirea de timbru are loc numai în următoarele casuri și anume: *informațiunile familiare se estradau fără timbru*: a) la reclamațiunile pentru scutirea dela îndatorirea de a milita; b) la petițiunile pentru eliberare totală din armată din motive provădute în lege; c) la recursele pentru mijlocirea licenței de căsătorie pentru militarii concediați, decă autoritatea militară va afla de lipsă și va cere informațiunii familiare.

Însé se cere neapărat, ca în aceste 3 casuri ale scutirii informațiunilor de timbru, să se însemneze pre colă: *Scutită de timbru în cauză de reclamare la asentare, de liberare totală din armată, de de licenție la căsătorie*, precum și numele și cunumele părții, care a cerut informațiunea.

II. După colă fără privire la numărul casurilor de botez (nascere), cununii și reposări, ce se

cuprind în acea colă, are a se plăti și pune timbru de 50 cr. pentru informațiunile familiare, ce au a se alătura: a) la petițiunile pentru mijlocirea licenței de căsătorie a persónelor îndatorate de a milita, dar nu sânt încă înrolate; b) la cererile ostașilor aflători în serviciu activ (sub pușcă), pentru de a fi concediați seu slobodiți din armată, din motive neprevădute în lege; în fine c) acele informațiuni, ce se cer decătră judecătorii spre dovedirea referințelor familiare la pertractările lăsăméntale ale militarilor. Tóte acestea determinațiuni se estind și asupra indiviđilor asentați, la apărătorii de țără seu honveđi.

Aceste dispuseciuni publicândn-se, totdeodată se observă, că ele s'au mai adus la cunoștiunța Prea Onoratelor oficii protopresbiterale și Onoratei preoțimi parochiale cu ordinațiunea noastră ddto 18. Faur 1876. Nr. 107. B., apoi în Fóia diecesană din 7. Martie 1887 Nr. 10., érá îndrumarea la un cas special și anume, cea privitoare la timbrarea informațiunilor familiare, care se alătură la petițiunile pentru mijlocirea licenței escepționale de căsătorie a persónelor îndatorate de a milita, seu acelor persóne, care încă n'au ajuns acéstă etate, s'a publicat cu cerculariul consistorial ddto 4. Iuliu 1876. Nr. 498. B.

Onorata preoțime parochială va păzi cu tótă scumpératea dispuseciunile din cerculariul de față, avénd el a se petrece de nou în protocolul cercularilor.

Caransebeș, în 16. Octombro 1889.

Consistoriul diecesan.

Spicuri istorice.

(din Dr. Heinr. Franke: „Zur Geschichte Traians und seiner Zeitgenossen“ de P. Broștean).

VI. Resboiul împăratului Traian cu Parthii.

(Continuare din Nr. 41).

Iudeii din Cyrenaica, cari cu deosebire de pe timpul lui Ptolomeu Lagi formau partea cea mai mare a populației acelei țări, și făcură încă sub Vespasian, o rescălă sub conducerea unui țesetoriu cu numele Ionathan, își aleseră într' aceea pe un anumit Andrea Lucullus de conducătoriu și omoriră pe toți Romanii și Grecii, mâncându-le carnea, incingându-se cu mâțele lor, și văpsindu-se cu sângele lor. Pre mulți îi tăeră cu firizul de sus, dela cap în jos; pre mulți alții îi aruncară ferelor selbatice; pre mulți îi constrinseră a se lupta unii cu alții pe mărte, încât periră 22000 de ómenii. În acelaș timp și probabil în coînțelegere cu Cyraneicii se revoltară Iudeii din Egipt și din Cypru sub conducerea unui Artemion, făcând tot astfel de maceluri și perind 24.000 ómzni (! ? P. Br). Între alți campoduci au fost cu deosebire Lusius Quietus, carele supuse pe Iudei; afară de acesta și M. Turbo. Turbo se pare a fi supus mai mult pe Iudeii africani, ér Quietus pe cei asiatici, din care causă îl și denumi Traian pre acesta de locușitoriu Palestinei, însă nu cu titlul unui Procurator, precum se numeau de obicei locușitorii Palestinei, ci cu titlul unui legaș pro Praetore, carele era trimis de împăratul cu o armată, spre a ținea poporul în frâu. Mai apoi se pare a fi denumit de locușitoriu Mauretaniei, însă éráși rechiemat sub Adrian, deoarece era suspișionat a gravita spre coróna maurică. În locul lui deveni Martius Turbo în Mauretania. Nu mult după aceea sub Adrian Quietus fu omorât pe o călătorie.

Traian se gândise la o campanie nouă spre Mesopotania dar agrăvându-ise beteșugul, se resolvă, a se întorce în Italia, lăsând pe P. Aelius Adrianus cu óstea în Syria. Tóte cuceririle și ívingerile deveniră astfel nefructificate. Parthii însuși detronară pre regele lor Parthaspates, impus lor de Traian și întroduseră alt regim, mai corespondătoriu pentru dênșii. Adrian acceptă această schimbare arbitrară și dede pe Parthaspates altor popóre învecinate ca rege, prin care procedură îi câștiga pe Parthii de amici constanți, trinițându-le înderept și fiica lui Chosroc, captivată de Traian.

Traian suspișionase, că cauza beteșugului său ar fi otravă; însă corpul lui au fost de sigur de mult sdruncinat. El suferea de emoroide, de bóla de apă; érá o parte a corpului era paralisată; mai ajunsese în orașul Selinus în Silicia, numit mai pe urmă în onórea lui: *Traianopolis*, unde lovit de apoplexie își dede nobilul său suflet în mâinite creatoriului, ér numele său memoriei eterne! Cenușa lui se imbarcă la Selinus prin Attianus, Plotina și Matidia, pe o corabie și se adusă la Roma, unde se repusă în urna de aur de pe columna renumită alui Traian.

Împăratul murise după o guvernare de 19 ani, 6 luni și 15 zile, în etate de 61 după alții de 64 ani, în primele zile ale lunii lui August anul 117 d. Chr. 870 dela zidirea Romei, fiind consult Quietus Niger și Caius Vipstanius Agrippa.

Senatul îi permise lui Adrian triumful, carele l-ar fi ținut Traian, de ar fi rămas în viață. Adrian însă a refuzat dela sine acest onor, și purtă portretul lui Traian pe un car de triumf până la capitoliu, spre a nu-și lipsi celui mai bun dintre împărați onorul triumfal nici chiar după mórtea lui.

Senatul decretasé, a se serba în fiecare an la 18 Septembrie, ziua naserii lui Traian, în onorul lui, așa numitele Parthicae triumphales.

Pre lângă apotheosa sau consacraea lui Traian se mai adause prin papa Gregoriu cel mare încă și un felu — deacă și nu de canonisare — însă totuș de absoluțiune și de mântuire din purgatoriu prin puterea rugăciunilor. Într'o zi, pecând Traian inarmat se grăbia a pleca în resbel, îl opri o vėduvă în cale și îi duse plângând: fiul meu au murit nevinovat sub guvernul Tėu, și eu Te conjur, ca neputend să mi-l dai înderept, cel puțin să resbuni sângele lui pe calea legală.“ Dându-i Traian ca răspuns, că-i va da tótă satisfacția, decă se va întorce sănătos din bătăe, îi duse vėduva: „Dar decă ai rămănea în bătălie, cine imi va da atunci ajutoriu?“ Traian îi respunse: „Succesorul meu!“ Ér vėduva: „Și ce-ți va folosi ție, decă altul imi va face dreptate?“ Atuncia Traian: „Adevėrat că nimica.“ Vėduva: „Óre nu e mai bine pentru tine, ca Tu să-mi procuri dreptate, spre a fi resplătit; decât să-și lași altuia resplata pentru o faptă bună!“ Atunci se coborî Traian de pe cal și urmându-și voiei minții și a simțemintelor sale, nu se liniști, până ce nu se îngriji în persónă pentru acea femee și nu trase judecătoriu nedrept a fiului ei la respundere.

De această întâmplare își aduse aminte papa Gregorie, mergend într'o zi preste forul lui Traian, înfrumșet de dênșul însuși cu zidiri grandioșe, — la biserica sântului Petru, și plânsă acolo pentru sufletul bunului împărat, pânăce nóptea următoare i-se relevă, că sufletul lui se va mântui din torturele iadului prin puterea rugăciunii sale, decă nu se va mai rogă pentru vreun alt păgân.

Ce contrast frumos e pe de altă parte grațitudinea Romanilor păgâni, cari până pe timpul lui Eutropiu puneau înaintea împăraților lor icóna venerabilă alui Traian totdeauna ca o oglindă spre imitare, zicendule: „Fii mai ferice decât August și mai bun decât Traian!“

VII. Pompeia Plotina soția împăratului Traian.

Soția împăratului Traian se numia Plotina, ear după familia ei Pompeia. Ea era lăudată ca un model al virtuților și se dicea despre dênșea, că i-a fost spre podóbă și glorie soțului ei, căci mai mare virtute și afabilitate, ca ale ei, nici nu esistau. Decă Traian

ca mare pontifice și-ar fi voit să-și alegă o femeie de soție, corespunzătoare sânteniei acestei demnități, el n'ar fi putut alege pre alta decât numai pre dinsa, sau o persoană asemenea ei. Ea n'a avut altă prerogativă dela înălțarea bărbatului său, decât bucuria asupra acestei distingeri; ea venera cu constanță nu puterea ei persoană lui; și a rămas bărbatului devotată, cu tot aceeași iubire ca și la începutul căsătoriei lor. Se lauda pentru modestia ei în îmbrăcăminte, pentru numărul mic al suitei sale, și pentru umblarea ei nepretensioasă. Acesta au fost meritul bărbatului ei, carele i-a dat astfel de creștere și astfel de conducere, ear ea s'a mulțumit cu onorul, de al putea asculta cu supunere. Ea ar fi urmat bărbatului său chiar și în obiceiul modest, de a merge în liniște pe jos, încât i-ar fi permis genul ei.

Cât de bine a înțeles Plotina poziția bărbatului său și cât de serios s'a fost rezolvat dinsa a imita modestia și precauțiunea lui, reese din purtarea ei la prima intrare a lui Traian în Roma, când dinsa se urcă alături cu el pe treptele palatului și întorcându-se sus încă odată către poporul adunat, îl agrăi cu cuvintele: „Intrarea mea se fie acuma astfel, precum am voia, a mă depărta altădată“. Și într'adevăr, totă viața ei ca împărătesă au fost astfel, încât nu avea a se teme că-și va sfârși când-va domnia cu mai puțin aplaus al poporului decât la începutul domniei. Tot ea a fost care intrevenia pe lângă împăratul în contra răpirilor nemărginite ale procurorilor, făcând provinciilor bunătățile cele mai mari.

Când a primit Plotina numele onorific de „Augusta“, carele se cuvenia soțiilor, surorilor și fiicelor imperațiilor romane, nu se scie cu siguranță. Se zice că Senatul, carele acorda acest nume de onor prin un decis, l-ar fi imbiat odată Plotinei și Marciane, sorei lui Traian; acestea însă l-ar fi declinat până când Traian nu va primi numele de *pater patriae*, căci pentru dînsele ar fi de mai mare însemnătate, a fi soția și sora împăratului, decât a se numi Augusta. Cu siguranță se scie că Plotina era „Augusta“ pe timpul consultatului al 5-lea a lui Traian, adică la anul 105 d. Chr. când numele ei și al Marciane figurau pe o inscripțiune ca *Augusta*.

O dovadă pentru căsătoria fericită a parehei împărătesei era obiceiul Plotinei, a însoți pe împăratul în campaniile lui militare. O monetă cu circumscripțiunea: PLOTINAE AUG. arată chipul Plotinei, care însoțese pe împăratul în rebelul parthic. Altă monetă cu circumscr.: MATIDIA AUG. DIVAE MARCIANE F. arată posa Matidiei, a fiicei Marciane, și avea dinjos inscripțiunea: PIETAS AUG. O figură femeiească în postura, ca personificarea iubirei materne a Matidiei, cu fete mici la mâna dreaptă și la stânga, care prezentau fiicele Matidiei, Iulia, Sabina și Matidia jun. se află îmbrăcată cu tunică pe partea reversă. Matidia era denumită de Traian, când ea îl petrecuse împreună cu Plotina în Asia,

ceea ce s'a memorat prin acea monetă. Amândouă femeile aduseră cenușa împăratului în Italia îndrept.

Cu deosebire nobile au fost și relațiunile Plotinei față de sora bărbatului său, Marciana, care pururea era însuflețită de gândul, că era sora lui Traian. Forțe bine se putea recunoște și la dinsa, modestia sinceritatea și urbanitatea fratelui ei, și erau la îndoelă, că ore formarea caracterului, cum și-o căpătase Plotina dela bărbatul ei, sau născerea protegiată de noroc, precum i-se făcuse parte Marciane, contribuisă mai mult la o viață plină de virtute. Cu cât mai obișnuită era gelosia între femei cu atât mai admirabilă era buna înțelegere între Plotina și Marciana, cari într'o casă și de un rang egal, trăiau pururea la olaltă fără certe, se stimau și se iubiau, căci ambele erau legate prin aceeași intențiune nobilă prin aceleași principii, și-și aflau armonia în imitarea bărbatului și fratelui lor; d'aci devenia nepretensiunea și pacea lor neconturbată.

Creșterea înaltă a Marciane, carea dela fire era protegiată față de Plotina, de a fi mamă și de a-și vedea nepoții, se transplântă asupra acestora, încât prima din nepoțele sele, Iulia Sabina s'a aflat deamănă, a deveni soția distinsului Adrian.

Neavând Plotina copii, se înțelege, că nimic nu i-a zăcut mai mult la inimă, decât îngrijirea pentru asigurarea pe tronul roman nēmului bărbatului său venerat. Murind pe neașteptate și repede, Traian nu adoptase încă pe nimenea și nu se îngrijise de succesori, Plotina însă de mult se interesa de Adrian, îl căsători și îi procură cu ocaziunea rebelului parthic un post de legat, ér mai apoi de al doilea consul, și îi mijloci acuma printr'o intrigă politică bine precugetată și succesiunea lui la tron. Se dice că Traian n'ar fi avut de cuget al denumi pe dînsul, ci pre Neratius Priscus de succesoriul său. Această idee ar fi fost împărțită și de amicii sei, încât s'ar fi exprimat odată către Priscus: „Ție-ți recomand imperiul, decă sörtea me va ajunge“. Se pöte că exemplul lui Alexandru l-a îndemnat, a întrelăsa denumirea succesorului său; alții îi presupun cugetul, că ar fi vrut să recerce Senatul în scris, a-i da republicei după mörtea lui un principe, sau al alege din mai multe persoane, recomandate de dînsul.

Abea încetase împăratul din viață, când Plotina și denumise împreună cu cavalerul Attianus, un compatriot și tutorele lui Adrian, pe acesta de Cēsare și Imperator. Tata lui Dio, Aproniames, carele era comandantele trupelor din Cilicia, unde murise Traian în Selinus, au fost înțeles acolo tôte: mörtea lui Traian s'au ascuns câte-va zile, spre a informa pe Adrian, carele se aflase în apropiere la Antiochia și comandase o armată însemnată, spre a se putea publica adopțiunea lui cu o aparință plausibilă. Epistolă adresată către Senat era scrisă de Plo-

Dumnezeu în nemărginita sa înțelepciune a binevoit al trece în sfârșit și pre el în cealaltă lume ca să-și dea seama despre urșii și lupii omoriți de flinta lui cea ruginită, aici în lumea păcătoasă.

Înainte de a închide densusul ochii, chemă pe toți fii săi la sine, și le dăse următoarele: „Dragii mei fi! Până ce am fost cu voi în viață, v'am spus și povestit multe, și v'am învățat multe; una însă nu v'am spus-o până acuma; ascultați-o dară, ca să v'o spun eu graiul de morțe!

Eu tatăl vostru, am fost un om puternic, curăgios, nesdravăn — cum se dice și nu numai omenilor de pe pământ li-a fost temă de mine, ci și duhurilor celor de sub pământ! Asupra mea însă acestia nu și-au putut versa mânia, — dar după morțea mea ei vor căuta de bună seamă să-și verse focul asupra voastră! Fiți dară cu băgare de seamă și ve feriți, cu deosebire de un urieș, care locuiesce nu departe de aici, în pădure, unde-și are palatul seu! Am avut mult de lucru până ce l'am biruit! E tare viclean și are numai un ochiu în frunte! Dragii mei, ascultați cuvintele tatălui vostru; de câte ori vă va striga cineva noaptea, ori unde veți fi, să nu ve răspundeți!

Dicând omul aceste cuvinte închise ochii și adormi pentru totdeauna. Feciorii îl îngropară cu ciuste mare, după cum se cuvine unui creștin bun, — și-l jeliră lung timp. După ani de zile se aflau într'o noapte toți frații pe câmpie, unde păstoriau oile! Pe la miezul nopții aud ei un glas de om strigând din toate puterile: „Măi feciori măi, dar aceea sînteți?“ Feciorii își aduseră numai decât aminte de cuvintele tatălui lor, și tăcură, nu se răspuseră. Pre feciorul cel mai mic îl mânca însă sub limbă — „Eu mă răspund — dăse el fraților săi, fie apoi ce va fi cu mine“. Frații începură al amenința cu moarte decă cuteză să calce voința tatălui lor, — și astfel tăcu copilul. A doua noapte era se auzi acel glas omenesc, și copilul cel mai mic, numai după o bătae bună primită dela frații săi, se lăsă de cugetul de a se răspunde. A treia noapte era strigă cineva. Copilul cel mai mic fugind din mijlocul fraților săi, se răspunde din toate puterile că: „Acea sîntem măi, ce vrei tu cu noi?“ Abia stărși copilul vorba, și înaintea fraților se ivi un urieș, cu un ochiu în frunte. Feciorii începură a plânge de se scutura cămeșa pe ei și a blăstăma ziua în care s'an născut, a blăstăma pe fratele lor cel mai mic, care i-a băgat în cursă! Urieșul nu zise nimica, ci luându-i pe toți trei dinapoi, îi dusă prin o pădure desă, desă, până ce ajunse cu ei naintea unei case mari, frumoasă ca casele cele împărătești, — ba și mai frumoasă, pentru că era făcută numai din aur curat, înfrumusețată cu diamant și cu petrele cele mai scumpe din lume!

Ajungând la ușă, urieșul o deschise, și împinse pe frați dimpreună cu turma lor — în curte, după aceea eară încuie ușa. Frații erau dară — cum se dice pre la noi — ai popii! Urieșul intră în chilie

și chemă pre toți trei feciorii unul câte unul la sine. Mai înainte intră în casă feciorul cel mai mare, și după datina românească îi dăde binețe cu cuvintele: „Bună ziua!“ ear urieșul îi răspunde cu: „Bun se-mi fi tu mie de cină!“ Feciorul al doilea intrând eară îi dăde „Bună ziua!“ ear urieșul răspunde cu: „Bun se-mi fi tu mie de gustare!“ Intrând feciorul cel mai mic dăse și densusul ca și frații săi „Bună ziua!“ ear urieșul îi răspunde și lui cu: „Bun se-mi fi tu mie de prânz“; că mult năcaz am avut eu cu tatăl vostru!“ Feciorii cei mari începură a se întrista și a se văera auziud sentința lor de morțe, feciorul cel mai mic însă juca, săria era vesel, nici că-i păsa! Când începu a se însera, urieșul puse o căldare mare cu apă la foc, și când începu apa să fêrbă, luă pre feciorul cel mai mare și-l aruncă în căldare, unde-l fêrse bine; după aceea îl scosă și-l mănca de tot, de tot, — numai oșele îi mai rămăsă, pre care urieșul le adună într'o hârtie, și le aruncă preste zidurile, cu care era încunjurată casa. Am fost uitat adecă să vă spun, că casa urieșului era încunjurată cu ziduri înalte și grôse, preste cari numai paserile puteau sbura, suflet de om însă ba! Cine a ajuns odată între zidurile acelea, acolo a rămas! — În ziua următoare urieșul pune de nou căldarea pe foc, fêrse și mănca și pe feciorul cel mijlociu, ear oșele lui le aruncă preste zid lângă celelalte. Mai rămase acum în viață feciorul cel mai mic, care nu mai fluera ca mai înainte, ci era tare îngrijit că ce a fi, cum a fi, și cum ar putea scăpa din ghierele urieșului. Apropiindu-se prânzul, urieșul puse eară căldarea la foc, și se așeză și el lângă foc pe un scaun, așteptăud să fêrbă apa, și ca să-i trecă timpul, scose din buzunariu un inel de aur, și începu al învêrta printre degete. Feciorul nostru sta posomorit la spatele urieșului. De odată îi trecu un gând bun prin cap. Luă un tăciune aprins în mână și „șup“ cu el în ochiul urieșului, care căzu la pământ de durere, scăpând și inelul din mână. Copilul luă inelul, îl ascunse în buzunariu și tulași pe ușă afară; urieșul după el să-l prindă și să-l mănănce acuma de viu; dar feciorul se păzia, că dora de morțe se feria, așa încât ori câte încercări făcu urieșul ca să-l prindă — fură zedarnice, deorece urieșul orb fiind nu vedea, ci umbla numai cu mâinile întinse după bietul copilăș, care însă avea ochi buni și se feria de el ca cărțița de sôre. Vêzând urieșul că nu-i mod să-l prindă îi dăse astfel: „Măi voinice! vèd că esci tatăt'o în tâlpi! Te sfătuesc însă să te supuni mie, și eu te voiu privi de feciorul meu, îți voiu da ție toate avuțiile mele, că vezi tu bine, că eu nu am pre nime și tu ai fi foarte potrivit de a-mi fi următoriu! Ascultă sfatul meu, că de nu, voiu slobozi ôe după ôe din curte, și rămânând apoi numai tu singur îmi va fi ușor să pun mâna pe tine!“ Feciorul îi răspunde: „Fă ce-ți place, mie nu ai tu ce-mi face!“ Anzind urieșul acest răspuns se mânié, deschise ușa și se pusé întré stâlpii ușii,

ca oile se trecă pîntre picioarele lui. Oile fiind flămânde o luară una după alta, pe ușa afară, urieșul însă pe toate le pipăia ca nu cumva să-și easă și arestantul cu oile. Trecuseră mai toate oile și feciorul nostru de nou căzu pre gânduri. Acum era acum. — De scia el aceea ce nu scia, adecă de scia el ce putere are inelul ce-l avea în buzunariu, nu-l durea capul de loc, ci sbura în formă de pasere preste zidurile urieșului, și-l dărîma întrîga casă cu ziduri cu tot. Dar bietul copil nu scia acésta. Nevoia însă învătă pe om la multe. Copilul nostru încă află un mod de scăpare. Într-o oile care mai rămaseră în curte se afla și un berbece foarte mare. Feciorul prinse berbecele, se vîrî sub folele lui, înceleștându-și mâinile în lâna cea mare a berbecelui, și lipindu-se ca lipitorea de folele lui așa, încât bietul berbece de scia vorbi l-ar fi vîndut fără milă, măcar de zece ori să-și fie fost stăpân, că zen de mai putea de durere; ce vrei, feciorul era fecior nu șagă! Dar bietul dobitoc nu avea graiu n'avu ce face ci răbdă durere, că dora pentru stăpânul seu răbda! Venind rîndul berbecelui ca să easă afară din curte, urieșul pipăindu-l îi dișe: „aha! tu ești berbecelul cel mare, pre tine nu te las, că te voiu mânca, și-l împinse în lăuntru.“ Auzind acestea feciorul nostru, îi îngheță inima de frică; prinsă iute o oie, care fu mai mare, și se așeză sub folele ei, făcîndu-se numai cât un purece și oprindu-și răsufarea. Ajungînd oia la ușa și pipăindu-o urieșul o lăsă afară, și feciorul scăpă astfel ca prin pene din gura morții! Eșiră toate oile din curte, și rămase numai berbecele, dar urieșul credea că și feciorul a rămas, deci închise iute ușa, și o încuie cu lăcățul cel mai mare.

Luă apoi berbecele îl duse în casă, unde-l fripse și-l mănca, ear oșele le aruncă preste zid unde erau și oșele fraților feciorului nostru. Eșind acuma urieșul în curte, se pusă a striga de se cutremură casa: „Voiu vedea eu acuma cum veți scăpa“ și începă a alerga ca un nebun prin curte, cu mâinile întinse, căutând după feciorul nostru. Alergă și colindă curtea în sus și'n jos, dar nici vorbă să prindă pe fecior. În sfîrșit ostenit căzu la pămînt și începă a plînge. Vedea el adecă bine, că feciorul a scăpat, și el este perdut, căci fără inel ce putea face, nici din curte nu putea eși; apoi nici mîncare nu mai avea, trebuia să móră de fîme, de sete, de urit, și trebuia să rămână toate avuțiile sepe pe mîna feciorului care-l păcălise. — El rămase dară închis singur singurel. Să-l lăsăm și noi în pace și să vedem de fecior, ce a mai făcut și ce a mai pățit?

Scăpînd el din curtea urieșului se duse la oșele fraților săi ca să plîngă și să se rîge lui Dzeu dór' prin o minune s'ar îndura să-l facă éraș ómeni ca mai înainte: Cum se ruga el astfel să aplecă spre oșele fraților și să scăpă inelul din buzunariu picînd pe oșe. Óșele deodată începură a se mișca, a se clăti de-l cuprindea o gróză pe fecio-

rul nostru, apoi se așezară și se puseră fiecare la locul seu; și feciorul nostru vîzu cu ochii cum crescea carnea preste ele, iar preste carne cum se întindea pele, până ce în sfîrșit frații se treziră întocmai ca din un somn, și începură să vorbescă cu el.

Feciorul stete uimit vreo cât-va timp, apoi venindu-și în fire mulțami lui Dumnezeu și se miră mult de puterea inelului. Merse apoi la oșele berbecelui și începă a se ruga lui Dzeu ca să-l învie, luă după aceea inelul și-l aruncă peste oșe și berbecele la moment învie. Abia acuma vîzu el că ce comóră e inelul acela, și începă a se muștra singur, că de ce nu a știut-o el asta înainte, să nu fie pățit atîta frică și să fie omorit pre urieș?! Se mîngăie îndată însă, cu aceea că: „Ce-mi pasă mie de el, el e acuma în mâinile mele, pentrucă tótă puterea lui a stat în inelul acesta, care acum e al meu. Plecă apoi cu frații și cu oile încotro vedeau cu ochii, deórece nu le era cunoscut locul pe acolo. După multă umblare ajunseră la o apă mare, mare, peste care nu era pod de trecut, ci trebuia să trecă de a înnoțele prin apă. Frații cei mai mari vîzînd puterea inelului ce-l avea feciorul nostru, — începură al pismui, și a face planuri cum să-l prăpădescă ca să pună ei apoi mîna pe inel.

(Va urma).

Varietăți.

Prea Săuția Sa D. Episcop diecesan al nostru după o cură de trei săptămâni în Băile-Erculane, sosese astăzi cu trenul de seară.

Dr. Traian Badescu. În ședința Consistoriului plenariu din 25 Septembrie (7 Octombrie) a. c. primindu-se dimisiunea dlui secretariu de pan' acuma, Ioan Bartolomeu, s'a ales de secretariu consistorial provisoriu D. Dr. în teologie Traian Badescu.

D. David Terfaloga absolut teolog, Dumineca trecută a fost ales de preot la parochia noastră din Reșița-Montană. Grătulăm comunei și alesului.

D. Zaharie Popoviciu, teolog absolut din Globu-Craiova în ppviteratul Mehediei a depus esamenul de calificăciune preotesc pentru parochii de clasa a doaua.

Alegeri de învățatori aprobate. Consistoriul diecesan în ședința din 16/28 Oct. a. c. a întărit următoarele alegeri de învățatori: a lui Lazar Ciorman la școla din Bujorul, a lui Iosif Benga la școla din Romănesci, a lui Nicolae A. Tulea la școla din Pogănesci, toate trei comune sînt în ppviteratul Făgetului; apoi alegerea lui Iuliu Putcoviciu la școla din Cerna în ppviteratul Jebelului și a lui Petru Lucaciu la școla din Maciova în tractul Caransebeșului; érá George Rabagiu s'a substituit de învățatoriu la școla din Iabuca în ppviteratul Vîrșetului; în fine s'a decis ca la adoaua clasă de școla din Sacoșul-Unguresc să se deschidă concurs pentru o învățătoare.

Hymen. Astăzi se cunună D. Ioachim Raduloviciu. învățatoriu în Remetea-Pogănicu, cu Dșoara Elena Buru din Caransebeș. Le urăm viétă fericită și îndelungată!

Alegeri de reprezentanți municipali. După scirile ce le avem pân' acuma s'au ales următorii reprezentanți comitatensi, în orașul *Caransebeș*: Ioan Popoviciu, sen. asesor consistorial, Stefan Velovan, director la institutul pedagogic diecesan și Const. Burdea senator orășenesc. În cercul *Caransebeșul-Nou*: Fabiu Rezeiu, avocat, Ion Ionașiu, asesor consistorial. Dr. Carol Susich, notariu public reg. și Iosif Stein subjude reg. În cercul *Cârpa*: Antoniu Sgăvêrdia, Dimitrie Popoviciu și Alisandru Popoviciu. În cercul *Slatina*: Nicolae Neagul, Iosif Gherga, Gyenge, Ant. Müller și Heimer. În cercul *Cornea*: Ilie Curescu vice-președinte al comunității de avere, Petru Popa, Gavrilă Cocos, Nicolae Aldea, Andreiu Peștean și Hermann Hell. În cercul *Mehedița*: Iosif Ionescu, căpit. în pensiuine. Iosif Fotoc învățătoriu și N. Comșa.

Tariful după zone și alte reforme. Introducerea tarifului după zone pentru liniile ferate ale statului are succese, precum afirmă foile unguresci. Astfel după raportul mai nou al ministrului Baross, dela 1. August, de când s'a introdus tariful după zone, și până la 10 Octombrie, numărul călătorilor s'a urcat cu un milion și jumătate, ér al venitelor cu 441,000 fi. Succesele acestea din lună lună sunt tot mai mari. Pentru comoditatea publicului călătoriu ministrul a promis, că încă în decursul acestui an va introduce pe anumite linii ale drumului de fer vegone de durmit. Pentru întrebuițarea acestora călătorii vor plăti o suprataxă, noptea de 4 fl., ziua de 2 fl. Tot din acest an începând, bilete de călătorie se vor putea eăpeta atât la poște, cât și la hoteluri mai mari.

Mulțămită publică. În numele școlarilor sêraci și diligenți dela școla noastră română gr. or. de aici, împărțâșiți cu Abecedare de (V. Petri în număr de 7 exemplare) din meritatul fond pentru ajutorarea cu Abecedare și Legendare a școlarilor miserî din Austro-Ungaria. — Subscrisul vin și pe acéstă cale a esprima cea mai ferbinte mulțămită și recunoscință, întregului comitet compus spre acest scop frumos; și în special mulțămesc dlui prim secretariu al numitului fond Ion Popu Reteganul care nu ne a trecut cu vederea. — Valeapaii în 14 Octombrie 1889. Cu stimă Gregoriu Paliciu, învățătoriu.

Mulțămită publică. În comuna Fârlug, sênt vre-o 80 de ani, de când un econom gr. or. demn de pomenire, cu numele Milivoiu Marcu, pe spesele proprii, a redicat o cruce mare de pètră; lângă școla gr. or. linia drumului mare, ce duce cătră Bocșa carea fiind din acel timp zugrăvită în șirul cel lung de ani, s'a șters cu totul pictura de pe ea. Acuma însă, pentru preamărirea numelui lui Dumnezeu, și spre înfrumșetarea comunei, Mult Stimatul domn notariu din loc Nicolae Dobrescu cu Stim. D-nă soție, Anastasia, au binevoit pe spesele proprii a zugrăvi de nou sânta cruce prin pictorul Georgiu Murgu, căruia D. notariu dimpreună cu St. Dómna i-au plătit 50 fl. Sânta cruce e zugrăvită cu mare gust; fața de cătră resărit representă restignirea Dluî Isus Christos, cu patru evangelisti, dedesupt icóna hramului bisericeii noastre, nascerea preacuratei fecioare, maicii Domnului; fața de cătră apus, botezul Dluî, mai la vale icoana sânt. ierarch Nicolae;

de desupt icoana învierii Dluî Isus Christos; fața de cătră miazăzi icoana sânt. martir Georgiu, de desupt a sântilor Constantin și Elena; fața de cătră miazănopte icoana sânt. martir Dimitrie, de desupt sântii archangeli Michail și Gavril; care tôte sent lucrate după ritul bisericeii noastre gr. ort. Decî pentru acéstă faptă nobilă, creștinescă, care marinimoșii ca o jertfă au adus-o Domnului și întregii comunități spre înfrumșetare, se aduc din partea comitetului parochial mult stim. Domn notariu Nicolae Dobrescu și stim. D-ne Anastasia, mulțămirile cele mai sincere, intonând cu cuvêntul, ca bunul Dzeu, binefăcêtorilor sê le îndelungescă anii vieții susținêndu-i în deplină sănătate până la cele mai adênci bêtrânețe. Furlug în 18 Octombrie 1889. *Georgiu Ionuțescu*, învățătoriu și notariu al comitetului parochial.

Bibliografie.

„Viêta lui Marcu Tulio Cicero” cu deosebită privire la corespondința sa epistolară, de Ioan Valeriu Barcianu, a apărut în formă de broșură și se pôte procura de-a dreptul dela autoriul din Timișóra sau dela redacțiunea „Luminătoriului”. Acest studiu curat literariu ofere pentru un preț mic de 45 cr. o lectură prea atrăgêtoare și instructivă, înfățișând cu tótă chiaritatea și vivacitatea icoane din periodul cel mai măreț, mai gigantic al istoriei străbunilor nostri, și anume din viêta marelui consul și neîntrecutului orator, domn al forului roman, M. T. Cicero. Studiul se mai distinge prin o limbă română curgêtoare, curată și prin un stil ce se nisuesce a se apropia de cel Cicero-nian. Cutezăm decî a recomânda acel studiu celei mai căldurose sprijiniri, mai ales tinerimii studiöse din clasele superiøre și dela diversele facultăți, precum și tuturor care vreau sê se misce în viêta publică și au trebuință de cunoscerea și cultivarea caracterului părintelui familiei sau a amicului, a bărbatului de stat sau a funcționariului între feliuritele împrejurări ale vieții.

Provocare.

Următorele comune bis. care până acuma n'au solvit abonamentul la „*Foia diecesană*” atât pe anii trecutî, cât și pe anul curent sânt pofsite a trimite cât mai curênd suma restantă însemnată mai jos la administrațiunea acestei foi și anume:

Pe anii 1886, 1887, 1888 și 1889 à 5 fl. = 20 fl. comuna: Buchinî, Brebul, Banloc, Brănești, Biniș, Berzasca, Bogaltin, Cireșa, Clopodia, Cheveresul-mare, Cadar, Cuptore (pttratul Mehadia), Cărbunari, Ciuchiciu, Dezești, Dălinești, Drinova, Dragșina, Dulen, Dubosu, Făget, Fărăsești, Forotie, Folea, Fârdia, German, Globurêu, Greovaț, Jidovinî, Jupanesci, Macoviște, Margine, Maidan, Mehadia, Mircovaț, Mâniom, Mutnicul-mare (școla), Naidaș, Ohababistra, Oloșag, Povergina, Retișor, Recița-rom., Sgribești, Sichevița, Șopotul-vechiu, Stamora-rom., Surducul-mare, Tapia, Valeapaii, Valișóra, Verciorova, Vlaicoveț, Zolt.

Pe anul 1886 sem. II. 1887, 1888 și 1889 17 fl. 50 cr. comuna: Percosova, Sinerșig.

Pe anii 1887, 1888 și 1889 à 5 fl. = 15 fl. comuna: Bujor, Bozovicî, Bolvașnița, Boldur, Bichigî, Lise-

